HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

עשרה יוחסין פרק רביעי קידושין עא.

מטהר השבטים. מיתקס: **לסף מטהר ממורים.** המטמעים **בישראל** ממזר ממונס והוא גורס להס שיטהרו שלעתיד לבא אין הקב"ס מבדילם מאחר שנדבקו בהס משפחות ישראל הרבה: **שנאמר ויצב מלרף ומטהר כסף.** לותס שנטמעו ממזרת עשרס ושיפיס לקרע ויהיו לה' מגישי מנחה בצדקה לדקתו של הקב"ס היה שיהיו מבדילם אלא בזמן שנטמעו נטמעו. ורבי יהושע בן לוי וזיקק אותם כזהב וככסף והיו לה' מגישי מנחה בצדקה אמר רבי יהושע בן לוי כסף [ג]מטהר ממזרים שנאמר וישב מצרף ומטהר כסף מאי מגישי מנחה בצדקה א"ר יצחק צדקה עשה הקב"ה עם ישראל [ד]שמשפחה שנטמעה נטמעה: גופא אמר רב יהודה אמר שמואל כל ארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל: בימי רבי בקשו לעשות בבל עיסה לארץ ישראל אמר להן [ה]קוצים אתם משימים לי בין עיני רצונכם יטפל עמכם ר' חנינא בר חמא נטפל עמהם ר' חנינא בר חמא אמר להם כך מקובלני מר' ישמעאל בר' יוסי שאמר משום אביו כל ארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל בימי רבי [ו]פנחס בקשו לעשות בבל עיסה לארץ ישראל אמר להם לעבדיו כשאני אומר שני דברים בבית המדרש טלוני בעריסה ורוצו כי עייל אמר להם [ז]אין שחיטה לעוף מן התורה אדיתבי וקמעיינ בה אמר להו כל ארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל נטלוהו בעריסה ורצו רצו אחריו ולא הגיעוהו ישבו ובדקו עד שהגיעו לסכנה ופירשו א"ר יוחנן [ח]היכלא בידינו היא אבל מה אעשה שהרי גדולי הדור נטמעו [ט]בה סבר לה כר' יצחק דאמר ר' יצחק משפחה שנטמעה נטמעה אמר אביי אף אנן נמי תנינא [י]משפחת בית הצריפה היתה בעבר הירדן [יא]וריחקה בן ציון בזרוע [יב]עוד אחרת היתה [יג]וקירבה בן ציון בזרוע כגון אלו אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב כגון אלו דידעין אבל משפחה שנטמעה נטמעה תאנא עוד אחרת היתה ולא רצו חכמים לגלותה אבל חכמים מוסרים אותו לבניהם ולתלמידיהן פעם אחת בשבוע ואמרי לה פעמים בשבוע אמר רב נחמן בר יצחק מסתברא כמאן דאמר פעם אחת בשבוע כדתניא [יד]הריני נזיר אם לא אגלה משפחות יהיה נזיר [טו]ולא יגלה משפחות אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן שם בן ארבע אותיות חכמים מוסרין אותו לתלמידיהן פעם אחת בשבוע ואמרי לה פעמים בשבוע אמר רב נחמן בר יצחק [טז]מסתברא כמאן דאמר פעם אחת בשבוע דכתיב [2]זה שמי לעולם לעלם כתיב [יז]רבא סבר למידרשיה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם כתיב רבי אבינא רמי כתיב זה שמי וכתיב זה זכרי אמר הקב"ה [יח]לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב אני ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת ת"ר בראשונה שם בן שתים עשרה אותיות היו מוסרין אותו לכל אדם משרבו הפריצים היו מוסרים אותו לצנועים שבכהונה והצנועים שבכהונה מבליעים אותו בנעימת אחיהם הכהנים תניא אמר רבי טרפון פעם אחת עליתי אחר אחי אמי לדוכן והטיתי אזני אצל כהן גדול ושמעתי שהבליע שם בנעימת אחיו הכהנים אמר רב יהודה אמר רב שם בן ארבעים ושתים אותיות אין מוסרין אותו אלא למי שצנוע ועניו ועומד בחצי ימיו ואינו כועס ואינו משתכר ואינו מעמיד על מדותיו וכל היודעו והזהיר בו והמשמרו בטהרה אהוב למעלה ונחמד למטה ואימתו מוטלת על הבריות ונוחל שני עולמים העולם הזה והעולם הבא אמר שמואל משמיה דסבא בבל בחזקת כשרה עומדת עד שיודע לך במה נפסלה שאר ארצות בחזקת פסול הן עומדות עד שיודע לך במה נכשרה ארץ ישראל מוחזק לפסול פסול מוחזק לכשר כשר הא גופא קשיא אמרת מוחזק לפסול פסול הא סתמא כשר והדר [יט]תני מוחזק לכשר כשר הא סתמא פסול אמר רב הונא בר תחליפא משמיה [כ]דרב לא קשיא כאן כאן [כא]מטהר שבטים שבטו של לוי מטהר תחילה שנא' [1]וישב מצרף ומטהר כסף וטיהר את בני לוי וזיקק אותם כזהב וככסף והיו לה' מגישי מנחה בצדקה אמר רבי יהושע בן לוי כסף [ג]מטהר ממזרים שנאמר וישב מצרף ומטהר כסף מאי מגישי מנחה בצדקה א"ר יצחק צדקה עשה הקב"ה עם ישראל [ד]שמשפחה שנטמעה נטמעה: גופא אמר רב יהודה אמר שמואל כל ארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל: בימי רבי בקשו לעשות בבל עיסה לארץ ישראל אמר להן [ה]קוצים אתם משימים לי בין עיני רצונכם יטפל עמכם ר' חנינא בר חמא נטפל עמהם ר' חנינא בר חמא אמר להם כך מקובלני מר' ישמעאל בר' יוסי שאמר משום אביו כל ארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל בימי רבי [ו]פנחס בקשו לעשות בבל עיסה לארץ ישראל אמר להם לעבדיו כשאני אומר שני דברים בבית המדרש טלוני בעריסה ורוצו כי עייל אמר להם [ז]אין שחיטה לעוף מן התורה אדיתבי וקמעיינ בה אמר להו כל ארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל נטלוהו בעריסה ורצו רצו אחריו ולא הגיעוהו ישבו ובדקו עד שהגיעו לסכנה ופירשו א"ר יוחנן [ח]היכלא בידינו היא אבל מה אעשה שהרי גדולי הדור נטמעו [ט]בה סבר לה כר' יצחק דאמר ר' יצחק משפחה שנטמעה נטמעה אמר אביי אף אנן נמי תנינא [י]משפחת בית הצריפה היתה בעבר הירדן [יא]וריחקה בן ציון בזרוע [יב]עוד אחרת היתה [יג]וקירבה בן ציון בזרוע כגון אלו אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב כגון אלו דידעין אבל משפחה שנטמעה נטמעה תאנא עוד אחרת היתה ולא רצו חכמים לגלותה אבל חכמים מוסרים אותו לבניהם ולתלמידיהן פעם אחת בשבוע ואמרי לה פעמים בשבוע אמר רב נחמן בר יצחק מסתברא כמאן דאמר פעם אחת בשבוע כדתניא [יד]הריני נזיר אם לא אגלה משפחות יהיה נזיר [טו]ולא יגלה משפחות אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן שם בן ארבע אותיות חכמים מוסרין אותו לתלמידיהן פעם אחת בשבוע ואמרי לה פעמים בשבוע אמר רב נחמן בר יצחק [טז]מסתברא כמאן דאמר פעם אחת בשבוע דכתיב [2]זה שמי לעולם לעלם כתיב [יז]רבא סבר למידרשיה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם כתיב רבי אבינא רמי כתיב זה שמי וכתיב זה זכרי אמר הקב"ה [יח]לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב אני ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת ת"ר בראשונה שם בן שתים עשרה אותיות היו מוסרין אותו לכל אדם משרבו הפריצים היו מוסרים אותו לצנועים שבכהונה והצנועים שבכהונה מבליעים אותו בנעימת אחיהם הכהנים תניא אמר רבי טרפון פעם אחת עליתי אחר אחי אמי לדוכן והטיתי אזני אצל כהן גדול ושמעתי שהבליע שם בנעימת אחיו הכהנים אמר רב יהודה אמר רב שם בן ארבעים ושתים אותיות אין מוסרין אותו אלא למי שצנוע ועניו ועומד בחצי ימיו ואינו כועס ואינו משתכר ואינו מעמיד על מדותיו וכל היודעו והזהיר בו והמשמרו בטהרה אהוב למעלה ונחמד למטה ואימתו מוטלת על הבריות ונוחל שני עולמים העולם הזה והעולם הבא אמר שמואל משמיה דסבא בבל בחזקת כשרה עומדת עד שיודע לך במה נפסלה שאר ארצות בחזקת פסול הן עומדות עד שיודע לך במה נכשרה ארץ ישראל מוחזק לפסול פסול מוחזק לכשר כשר הא גופא קשיא אמרת מוחזק לפסול פסול הא סתמא כשר והדר [יט]תני מוחזק לכשר כשר הא סתמא פסול אמר רב הונא בר תחליפא משמיה [כ]דרב לא קשיא כאן כאן

ויצב מלרף ומטהר כסף. לותס שנטמעו ממזרת עשרס ושיפיס לקרע יותר מאחר עובדי כוכבים כדי שיתוספו עליהם גרים ולא ינהירע להס [ד] לאחר ביאמות (דף מז.) עובד כוכבים הבא להתגייר לומרים לו מה ראית שבאת להתגייר אולי שישראל דווים לתופים וחמרי' התם משום דיפרוש הוא לאחר מר קטן גרים ליישראל כשפחת אלמא דבאחר [ה] שיתגיירו קטנים הס וה"ל לאחריהס גר פירש לפי שהגרין בקיאין בחמורות [ו] ומדקדקין בהס קטנים הס ליישראל כשפחת לחמוך כן הקב"ה מזכיר עוונותיהם של ישראל כשהן עושין רצונו וכה"ג מלינו גבי הלרפית (מ"ל יז) שאמרה מה לי ולך חיים החלנים (כי) בשת חלי להזכיר [שת] עוני שחמוך אחוה לדיק גמור היה ונרלה לה שחזכיר הסס עונה [ו] וה"ל פירש להס עונה שחזכיר הסס עונה של הס מילחת דר' חמת בר חנינא:

מטהר השבטים. מיתקס: **לסף מטהר ממורים.** המטמעים **בישראל** ממזר ממונס והוא גורס להס שיטהרו שלעתיד לבא אין הקב"ס מבדילם מאחר שנדבקו בהס משפחות ישראל. **שנאמר ויצב מלרף ומטהר כסף.** לותס שנטמעו ממזרת עשרס ושיפיס לקרע משום דיפרוש הוא לאחר מר קטן גרים ליישראל כשפחת אלמא דבאחר [ה] שיתגיירו קטנים הס וה"ל להס [ד] לאחר ביאמות (דף מז.) עובד כוכבים הבא להתגייר לומרים לו מה ראית שבאת להתגייר אולי שישראל דווים לתופים וחמרי' התם

מסורת הש"ס

א) כתב רב אלפס סוף פ' המוכר לעיל גבי יכולין ממזרין ליטהר כילד ממזר שנשא שפחה וכו' והיינו דאמרי' בן לוי כסף מטהר ממזרין שנאמר וכו' ופי' הגלפס שם בשם רש"י כסף מטהר לממזר יקח שפחה ויולד ממנה בן ושישתכרנה וכן פי' הר"ן בכוונה תמיהית של הרב אלפס ושיש אבל וכו' ע"ש], ב) סנהדרין לח., ג) [בכת"י: רבי יצחק בן פנחס. ובעיון יעקב שעל הש"ס גורס רבי פנחס בן יאיר], ד) מיר כט. תולין ד. וש"נ, ה) [בכת"י: בהס], ו) עדיות פ"ח מ"ז, ז) שם מיתל ושימחוק בני ליון, ח) ג"ז שם, ט) שם מיתל וקילקוט בני ליון, י) [תוספתל דמיר פ"ל ה"ב], יא) פסחים כ., יב) [בכת"י: מגמרת], יג) [בכת"י: רבל, וכ"ל], יד) [סה"ל, רש"ס]], טו) [ועין שבת טו ע"ל], טז) [פסחים סו ע"ל], יז) [בלפו"ר: שיהיו], יח) [ויקלל ר' יג], יט) [כ"ל דילעין. ועיין רש"ל], כ) [בלפו"ר וע"י: כלמיבא, ולפניו ע"פ הרש"ל, ועיין מהרש"ל ורש"ל], כא) [גם בגמ' דילן פסחים עג: מיתל להדיל שלכל רבי טרפון בעלמו תרומה וע"ע בכורות נ:. דל"ע שקל פליון בכור ישוב על גלו ממלל בתיקון כלי שרת], ג) [בלפו"ל ממ', וכ"ל לממרינן], ד) [בלפו"ר: שמגיירין], ה) [מכאן עד סוף ד' ליתל בלפו"ל ונוסף ע"פ הרש"ל, ועיין], ו) [יתבן דל"ל דנוסף], ז) [גם נטמעו],

לעזי רש"י

מרומא"ט [מרומ"א]. מרומא (בירת איטליה). טרי"ף [טרופ"א]. נעימה.

מוסף רש"י

אין שחיטה לעוף מן התורה. אלא מדבני סופרים (חולין כ.). ואפילו ממורה שבעל פה מהלכה למשה מסיני אין לו, אלא מדברי סופרים, ואין נאלת עוף קרויה נבלה אלא אם כן מתה מאליה או הרגה במכה אלא על ידי סימנים, אבל נחילה או עיקור סימנים כשר בו (שם כז:). למדרשיה בפירקא. קרייה דיו"ד ה"י דאברנ אותיות דהשיס ושטעמיה התלויים בו (פסחים נ.). לעלם כתיב. מסר ויי"ו, לשון העלמה (שם). לומר העלימהו אלא יקרא ככתבו (שבועות ג סה). כתיב זה שמי וכתיב זה זכרי. כתיב זה שמי לעלם, בהעלמה וכתיב זה זכרי למשמע קרייה ולא העלמה, לשון אחר כיון דכתב זה שמי בשיעור זה זכרי, היאך יקרא אלא שמו (שם). לא כשאני נכתב אני נקרא. שני שמות לימדו, שם הכתיבה ושם הקרייה (שם).

עין משפט נר מצוה

כ א ב ג מיי' פי"ב מהל' מלכים הל"ג טוש"ע אה"ע סי' ב סעי' ה בהגה"ה:

כא ד ה מיי' פי"ד מהל' תפלה הל"י:

תורה אור השלם

1. וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר כֶּסֶף וְטִהַר אֶת בְּנֵי לֵוִי וְזִקַּק אֹתָם כַּזָּהָב וְכַכֶּסֶף וְהָיוּ לַיְיָ מַגִּישֵׁי מִנְחָה בְּצֶדֶק: מלאכי ג ג

2. וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם זֶה שְׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זִכְרִי לְדֹר דֹּר: שמות ג טו

גליון הש"ס

גמ' היכלא בידינו. עיין תוי"ט פ"ב מסכת ט' לכמוהת:

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה קקיס וכו' ומדקדקין בהס. נ"ב ומכי מסמע בפסחים פוף דף נא לתין עושין תמוהה שכולה גריס שמע ידקדקו בו וביימוהו לידי פסול וע"ב פרס"י אבל התוס' ממהו על גירסתו וע"ש:

תום' ר"י הזקן

מטהר. פי' ר"ש לעתיד לבא שלא יבדילם הקב"ה מאחר שנדבקו בהם משפחות ישראל. והרי"ף פי' בפרקין דלעיל בנושא ג) שפחה כר' טרפון. משפחה שנטמעה נטמעה. ג) נטמעו עמהם מפני עושרם אין הקב"ה מבדילם לעתיד לבא מאחר שנדבקו בהם משפחות הרבה. עיסה. היא מדומעת מקמח ומים ומלח ומורסן כך כל הארצות משפחתם מעורבות כנגד משפחת בני ארץ ישראל, וארץ ישראל עצמה היא מעורבת כנגד משפחת בבל שכל המשפחות הפסולות עלו מבבל (עיסה) שחזר הפסול לארץ ישראל. [עיסה. להחזיק משפחות ארץ ישראל מיוחסות] ולבדוק אחר משפחות בבל כל הבא לישא משם אשה. למקום סכנה. לפסול משפחות אנשי זרוע שיהרגום. היכלא. שבועה בהיכלו של מקום אנו יודעים אותה משפחה. שנטמעה. מחמת שלא נודע פסולה. נטמעה. ואין להפרישו מספק מי נטמע ומי לא נטמע, אלא יניחום מספק והם כשרים לעתיד לבא. ומסתברא דכר' יהודה ס"ל דאמר דממזרים יטהרו לעתיד לבא. **בית הצריפה.** שנטמעה מחמת שלא נודע פסולה, נטמעה.

מטהר השבטים. מיתקס: **לסף מטהר ממורים.** המטמעים **בישראל** ממזר ממונס והוא גורס להס שיטהרו שלעתיד לבא אין הקב"ס מבדילם מאחר שנדבקו בהס משפחות ישראל הרבה: **שנאמר ויצב מלרף ומטהר כסף.** לותס שנטמעו ממזרת עשרס ושיפיס לקרע משום דיפרוש הוא לאחר מר קטן גרים ליישראל כשפחת אלמא דבאחר [ה] שיתגיירו קטנים הס וה"ל להס [ד] לאחר ביאמות (דף מז.) עובד כוכבים הבא להתגייר לומרים לו מה ראית שבאת להתגייר אולי שישראל דווים לתופים וחמרי' התם